

Warszawa, 03-06-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7202.13.2024.ŁK

Pan Czesław Siekierski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

via ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na nierozwiązane od wielu lat problemy dotyczące stosowania art. 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. 2023 r. poz. 1580 ze zm.). Przywołany przepis ustawy przewiduje procedurę czasowego odebrania właścicielowi (opiekunowi) zwierzęcia, które jest traktowane w sposób znamionujący znęcanie się. Stanowi, że zwierzę takie może co do zasady zostać fizycznie odebrane po wydaniu decyzji administracyjnej przez organ wykonawczy gminy (art. 7 ust. 1 ustawy), a w sytuacjach niecierpiących zwłoki, gdy dalsze pozostawanie zwierzęcia u jego właściciela zagraża jego życiu lub zdrowiu, bez uprzedniej zgody kompetentnego organu (art. 7 ust. 3 ustawy). W drugim z wymienionych trybów ustawa upoważnia do dokonania fizycznego odbioru zwierzęcia funkcjonariuszy Policji, straży gminnych i przedstawicieli organizacji społecznej, którego statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. W takiej sytuacji, podmiot, który dokonał „interwencyjnego” odbioru zwierzęcia zawiadamia niezwłocznie organ wykonawczy gminy, który z kolei następnie orzeka o zasadności odebrania zwierzęcia.

Praktyka stosowania tych regulacji wskazuje na potrzebę istotnych zmian i uzupełnień w obecnie obowiązującym ich kształcie. Postulaty z tym związane były już szczegółowo przedstawiane przez Rzecznika Praw Obywatelskich Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju

Wsi (pisma z 20 października 2018 r., nr V.7202.16.2018¹ i z 23 stycznia 2023 r., nr II.7202.1.2019²). Postulaty te nie doczekały się dotychczas realizacji. W 2023 r. toczyły się prace nad ustawą, mającą przynajmniej częściowo wyeliminować istniejące problemy³, jednakże prace te, jak przekazał moim współpracownikom kierowany przez Pana Ministra Resort, zostały przerwane.

Wobec powyższego, przedstawione w przywołanych wyżej wystąpieniach zastrzeżenia odnośnie do aktualnego kształtu art. 7 ustawy pozostają w pełni aktualne. Zasadnicze dotyczą: 1) **nieprecyzyjnie określonego terminu** na złożenie przez podmiot, który dokonał interwencyjnego odbioru zwierzęcia zawiadomienia do organu wykonawczego gminy i braku jakiegokolwiek sankcji za jego niedotrzymanie (obecna regulacja prowadzi do powstawania przypadków, w których zawiadomienie takie jest składane ze znacznym opóźnieniem, mogącym faktycznie uniemożliwić organowi ocenę zasadności odbioru zwierzęcia); 2) **niewyposażenia organu wykonawczego gminy w realne kompetencje** do kontroli miejsca przebywania odebranego zwierzęcia w przypadku, w którym zostało ono oddane pod opiekę organizacji społecznej, która dokonała fizycznego odbioru (skutkuje to sytuacjami, w których w razie zaistnienia podstaw do zwrotu odebranego zwierzęcia, nie można ustalić miejsca jego przebywania); 3) **brak wyraźnej podstawy prawnej** do orzeczenia przez organ wykonawczy gminy o zwrocie odebranego (w szczególności w trybie „interwencyjnym”) zwierzęcia w przypadku niestwierdzenia lub wygaśnięcia podstaw do jego odebrania właścicielowi (brak takiego orzeczenia jest źródłem problemów właścicieli z odzyskaniem zwierzęcia oddanego pod opiekę organizacji społecznej, która dokonała jego odbioru); 4) **nieprecyzyjna regulacja dotycząca kosztów odebrania, utrzymania i leczenia odebranych zwierząt** (aktualny jej kształt jest m.in. źródłem licznych sporów sądowych).

¹ <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/prawo-o-ochronie-zwierzat-jest-niedoskonale-rpo-proponuje-zmiany>

² <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-interwencyjny-odbior-zwierzat-przepisy-mrirw-odpowiedz>

³ Projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach mających na celu poprawę nadzoru nad zdrowiem i ochroną zwierząt, numer UC140 w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12370650>

Mając to na względzie, polecając serdecznie Panu Ministrowi sięgnięcie do przywołanych wyżej uprzednich wystąpień Rzecznika, w których sygnalizowane były również dalsze zagadnienia (m.in. związane ze statusem organizacji społecznych w procedurze odbioru zwierząt, czy organizacji zadań gmin w obszarze ich ochrony), w oparciu o art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pana Ministra z prośbą o zainicjowanie rządowego procesu legislacyjnego, którego efektem mógłby być projekt ustawy, rozwiązujący zasygnalizowane problemy. Będę wdzięczny za przedstawienie stanowiska w tym przedmiocie.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/